

Navn på høringsinstans

Tor Ivar Torgauten

Type høringsinstans

Annet

Pensjonist, tidligere ansatt ved Borg bispedømmekontor Merk: i dette høringssvaret følger det kun en kommentar til del 1. Den omfatter punkt 7, inkludering og likeverd, i rapporten. Kommentaren er lagt inn i bakerst i del 1.

Bispedømmetilhørighet

Borg

Tilleggsspørsmål 1 fra Kirkerådet:

Utvalget understreker at det er en indre sammenheng mellom de enkeltanbefalingene som legges fram og at de samlet sett utgjør en helhet som er ment å videreføre og styrke sammenhengen og helheten i det pedagogiske arbeidet i Den norske kirke.

Har høringsinstansen en overordnet kommentar til denne helheten i rapporten?
--

Del 1 Mål og innhold:

Formål og overordnet målsetting

- 1.1. Den norske kirkes målsetting om bredde, systematikk og sammenheng i det pedagogiske arbeidet bør videreføres.
 - Kapittel 4.1 side 29
 -

Ikke relevant

2. Teologisk, ekklesiologisk og pedagogisk grunnlagstenkning

- 2.1. Det bør legges til grunn en helhetlig og vid forståelse av kirkens pedagogiske arbeid. Det som i dag omtales som trosopplæring, bør integreres i Den norske kirkes helhetlige undervisningsarbeid og -felt.
 - Kapittel 4.2 side 31

Ikke relevant

- 2.2. Undervisningsfeltet i Den norske kirke bør forankres i en helhetlig og eksplisitt teologisk og pedagogisk grunnlagstenkning som både rommer spesifikke undervisningsaktiviteter og elementer av kirkelig undervisning og læring i andre deler av Den norske kirkes virksomhet.

➤ Kapittel 4.2 side 35

Ikke relevant

3. Benevnelse

3.1. Dagens ordning med trosopplæring bør inngå i en helhet og sammenheng med Den norske kirkes undervisningsfelt og benevnes som «Kirkelig undervisning og læring».

➤ Kapittel 4.3 side 37

Ikke relevant

4. Målgruppe

4.1. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør omfatte alle døpte og alle interesserte.

➤ Kapittel 4.4 side 39

Ikke relevant

4.2. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør legge livslang læring til grunn og omfatte både barn, unge og voksne.

➤ Kapittel 4.4 side 39

Ikke relevant

5. Planverk

5.1. Det bør utarbeides et helhetlig, overordnet planverk for kirkelig undervisning og læring som omfatter en revidert og mer eksplisitt grunnlagstenkning og verdigrunnlag, samt rammeplaner for ulike målgrupper.

➤ Kapittel 4.5 side 40

Ikke relevant

5.2. Rammeplanene for de ulike målgruppene bør være på et mer overordnet nivå som dermed gir større lokalt handlingsrom.

➤ Kapittel 4.5 side 40

Ikke relevant

5.3. I det helhetlige, overordnede planverket bør det utarbeides rammeplaner for henholdsvis

- 5.3.1. barn 0–14 år
 - 5.3.2. konfirmasjonstiden
 - 5.3.3. ungdom 15–19 år
 - 5.3.4. voksne
- Kapittel 4.5 side 40

Ikke relevant

5.4. I stedet for kjernetekster bør undervisningsaktiviteter følge kirkeårssyklusen og tar utgangspunkt kirkeårets tekster, tilhørende salmer og andre kirkemusikalske og -kulturelle uttrykk.

- Kapittel 4.5 side 43

Ikke relevant

6. Forholdet mellom lokalt handlingsrom og nasjonal styring

6.1. Den sentrale styringen av undervisningsfeltet bør bli mer overordnet, mens det bør gis større handlingsrom på lokalt nivå innenfor det rammeverket som gis.

- Kapittel 4.6 side 44

Ikke relevant

Tilleggsspørsmål 2 fra Kirkerådet:

Hvordan bør ordningen for godkjenning av plan for undervisningsfeltet være i fremtiden?

6.2. Ressursbanken og mulighetene for og tilgang til informasjons- og erfaringsdeling, ressurser og materiell bør videreføres og styrkes.

- Kapittel 4.6 side 44

Ikke relevant

6.3. Arbeidet med digitale, pedagogiske ressurser bør styrkes både på lokalt og sentralt nivå og må ses i sammenheng med Den norske kirkes digitale satsing.

- Kapittel 4.6 side 44

Ikke relevant

7. Mangfold og likeverd

- 7.1. Perspektivene på mangfold og likeverd bør styrkes i den teologiske og pedagogiske grunnlagstenkningen og tydeligere slå fast alles mulighet til å delta.
- 7.2. Ressursbanken bør gjennomgående tematisere inkludering og universell utforming i undervisningsopplegg og pedagogiske ressurser.
- 7.3. Inkludering og universell utforming bør være tema i kompetansehevede tiltak.

8. Forholdet mellom «bredde» og «kontinuerlig»

- 8.1. Målet om kvalitativ og kvantitativ bredde bør opprettholdes. Breddetiltakene er nødvendig for å nå medlemmene i en folkekirke og tiltakene har skapt vekst og utviklet gudstjenestelivet.
 - Kapittel 4.8 side 46

Ikke relevant

- 8.2. Det som oppleves som et kunstig og organisatorisk skille mellom tidsavgrensede breddetiltak og kontinuerlig arbeid bør bygges ned. Det bør legges en helhetlig forståelse av og målsetting for kirkelig undervisning og læring til grunn, slik at tiltakene utfyller hverandre. Det bør tas nødvendige grep på alle nivå slik at tiltakene kan ses i sammenheng.
 - Kapittel 4.8 side 46

Ikke relevant

9. Trosopplæring i hjemmet

- 9.1. Både Den norske kirkes grunnlagstenkning og rammeplaner bør eksplisitt omtale og understøtte kirkens undervisning og læring i hjemmet som en naturlig del av undervisningsoppdraget.
 - Kapittel 4.9 side 49

Ikke relevant

- 9.2. Det bør utarbeides mer materiell som kan understøtte foreldrenes arbeid med kirkelig undervisning og læring i hjemmet, herunder også digitale ressurser.
 - Kapittel 4.9 side 49

Ikke relevant

- 9.3. Oppfølging av faddere bør styrkes, og det må arbeides fram hensiktsmessige system for å få tillatelse til oppfølging av fadderne som tar nødvendige personvern hensyn.
 - Kapittel 4.9 side 49

Ikke relevant

10. Barnehage/skole-kirkesamarbeid

- 10.1. Barnehage/skole-kirkesamarbeidet bør utredes nærmere.

11. SFO-satsing

- 11.1. Det bør satses mer på skolefritidstilbud i regi av Den norske kirke og med utgangspunkt i rammeplan for SFO.
➤ Kapittel 4.11 side 54

Ikke relevant

12. Samiske perspektiver, samisk trosopplæring og døvekirkens trosopplæring

- 12.1. Samiske perspektiver bør være en del av grunnlagstenkning for kirkelig undervisning og læring.
- 12.2. Kunnskap om det samiske bør fortsatt være en del av den norskspråklige planen.
- 12.3. Arbeidet med revidering av rammeplan for samisk kirkelig undervisning og læring bør skje parallelt med de andre rammeplanene.
- 12.4. Planverkets overordnede del (grunnlagstenkningen) bør foreligge på samiske språk.
- 12.5. I arbeidet med grunnlagstenkningen for kirkelig undervisning og læring bør døves erfaring som minoritet tas med.
- 12.6. Arbeidet med revidering av rammeplan for kirkelig undervisning og læring for døve bør skje parallelt med de andre rammeplanene.

Eventuelt øvrige kommentarer til del 1

Punkt 7. Mangfold og likeverd.7.1. Perspektivene på mangfold og likeverd bør styrkes i den teologiske og pedagogiske grunnlagstenkningen og tydeligere slå fast alles mulighet til å delta. Kryss Enig X
Kommentar: Det er behov for å foreta en grundig teologisk drøfting av forståelsen av kirkens «mangfold og likeverd» tenkningen. I «Planen for trosopplæring - Gud gir og vi deler», var inkludering en dimensjon blant mange. I praksis har dette ført til at arbeidet med mangfold og likeverd måtte kjempe om plassen blant de andre gode dimensjonene. Vi mener at mangfold og likeverd ligger i kirkens grunnlagstenkning og må gjennomsyre alt kirkens arbeid fra starten av, både i forhold til troen, formidlingen og fellesskapet. Gud gir til alle – og vi lærer å dele med alle. Trosopplæringen som et fellesskap hvor både barn og unge lærer å leve sammen i et mangfolds og likeverds fellesskap, må derfor styrkes. Vi mener også det er behov for en grundig gjennomgang av ressurstilgangen som sikrer at barn og unge med behov for bistand får de nødvendige ressurser. Her er det behov for en ny gjennomgang av ansvarsfordelingen mellom kommunen og kirken. Vi mener også det er behov en ny drøftelse av den pedagogiske grunnlagstenkning, når formidlingen skal nå hele mangfoldet. Samtidig som det er behov for en ny gjennomtenkning av praksisen

med å legge til rette for særskilte fellesskap for noen, som da fører til et segregert opplegg utenfor det ordinære.

7.2. Ressursbanken bør gjennomgående tematisere inkludering og universell utforming i undervisningsopplegg og pedagogiske ressurser. Kryss Enig X
Kommentar: Undervisningsopplegg og pedagogiske ressurser må ha mangfoldet som utgangspunkt og mål, og vise hvordan det er mulig lage opplegg som muliggjør og styrker mangfoldet.

7.3. Inkludering og universell utforming bør være tema i kompetansehevende tiltak. Kryss Enig X
Kommentar: Kompetansehevende tiltak i forhold til inkludering og universell utforming må rettes inn mot alle yrkesgrupper og mot menighetsrådet. Her må det konkretiseres hvilket ansvar den enkelte aktør har for å sikre en trosopplæring hvor alle får mulighet til å delta ut ifra sine premisser. Den som har den daglige ledelsen av tjenestene, har et ansvar for å sikre at den enkelte arbeider tilegner seg den nødvendige kompetanse. Dette må også tas inn i biskopens tilsyn.

Del 2 Organisatoriske rammer:

13. Plan og rapporteringsverktøy

13.1. Sammenhengen mellom plan og rapportering bør styrkes, være både kvalitativt og kvantitativt orientert og i større grad ses på som strategiske verktøy for evaluering og utviklingsarbeid.

➤ Kapittel 5.1 side 58

Ikke relevant

13.2. Rapportering på kirkelig undervisning og læring på lokalt plan bør være helhetlig og tverrfaglig.

➤ Kapittel 5.1 side 58

Ikke relevant

13.3. Helhetlig menighetsplan bør gjøres obligatorisk på sikt.

➤ Kapittel 5.1 side 59

Ikke relevant

14. Økonomi og tilskuddsforvaltning

14.1. Økonomien må sikres i fortsettelsen, minst på det nivået det er i dag.

14.2. Det er behov for å utrede mulige endringer i kriteriene for fordeling av tilskuddet til fellesrådene, for eksempel med utgangspunkt i tildeling på grunnbeløp eller pr. døpt, samt ett felles fordelingssystem for kirkelig

undervisning og læring der sentralt finansierte kateketstillinger inngår i ordningen.

- 14.3. Ved mindreforbruk av tildelte midler bør det i større grad kunne være mulig å sette av udisponerte midler for større satsinger og mer langsiktighet i arbeidet med kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.2 side 60

Ikke relevant

Tilleggsspørsmål 3 fra Kirkerådet:

I dag håndteres mindreforbruk forskjellig i de ulike bispedømmerådene. Hvordan bør det håndteres i fremtiden?

- 14.4. Tilskudd til kirkelig undervisning og læring bør ses uavhengig av andre inntektskilder også når det gjelder rapporteringen.

➤ Kapittel 5.2 side 60

Ikke relevant

- 14.5. Tilskuddet til lokalkirken bør sendes til fellestrådsnivået for hensiktsmessig ressursutnytting.

➤ Kapittel 5.2 side 60

Ikke relevant

15. Organisering og ledelse

- 15.1. Det bør sikres tilstrekkelige ressurser til fagutvikling for ansatte på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

- 15.2. Det bør vurderes hvilket nivå som skal utøve den faglige og strategiske ledelsen, om det skal være sokn, fellestråd, prosti eller bispedømme.

16. Stillingstyper, - andel og -benevnelser

- 16.1. Det bør være en stillingsandel på minimum 50 % for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.4 side 65

Ikke relevant

- 16.2. Tjenesteordningene, spesielt for kateket og prest, bør gjennomgås og revideres og det bør samtidig ses på samordning på tvers med tanke på kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.4 side 65

Ikke relevant

- 16.3. Samlebetegnelse for kirkelig undervisning og læring og stillinger i kirkelig undervisning og læring bør være «undervisningstjenesten» og «undervisningsansatte».

17. Kompetansekrav og kompetansebehov

- 17.1.1. Det bør arbeides systematisk for at alle som har undervisningsstilling i Den norske kirke har en minimumskompetanse på 30 studiepoeng pedagogikk og 30 studiepoeng kristendomsfag.
- 17.1.2. I en funksjon som kirkelig undervisningsleder bør kompetansekravet være tilsvarende som kompetansekravene til kateketstilling.

➤ **Kapittel 5.5 side 69**

Ikke relevant

- 17.1.3. Det bør vurderes å stille krav om praktisk-teologisk (kateketisk) kompetanse på bachelornivå for de som ikke innehar dette.

➤ Kapittel 5.5 side 69

Ikke relevant

- 17.2. Satsingen på systematiske kompetanseutviklingstiltak og stipendordninger bør fortsette. Disse er viktige for å styrke ansattes mulighet til å heve formell kompetanse.
- 17.3. Det kontinuerlige pedagogiske utviklingsarbeidet i menighetene bør styrkes gjennom systematisk arbeid med profesjonelle læringsmiljø i undervisningstjenesten, også lokalt (fellesråds-/prostinivå) og regionalt (bispedømmenivå).
- 17.4. Arbeidsgiver må sørge for kontinuerlig kompetanseutvikling innenfor ulike relevante fagområder (slik som sosial-, spesial- og allmenn pedagogikk, digital kompetanse, frivillighet) og legge til rette for tverrfaglig samarbeid om kirkelig undervisning og læring.

18. Frivillighet

- 18.1. Kompetansen på frivillighet bør styrkes hos sentrale nøkkelpersoner i menighetenes stab.
- 18.2. Det bør arbeides med å legge til rette for ulike typer frivillighet.
- 18.3. For å nå målene med kirkelig undervisning og læring bør det arbeides mer med strategisk ledelse av frivillige.

19. Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner

- 19.1. Samarbeidet mellom Den norske kirke og organisasjonene i lys av målene for kirkelig undervisning og læring må fortsatt styrkes.

20. Forskning, evaluering og fagutvikling

- 20.1. Det bør fortsatt satses på forskning på kirkelig undervisning og læring, i rammen av en helhetlig kirkelig FOUI-strategi.

Eventuelt øvrige kommentarer til del 2

--